

DISKORS TAL-PRIM MINISTRU, L-ONOR JOSEPH MUSCAT FIŻ-ŻJARA TAL-PRESIDENT TAL-KUNSILL EWROPEW, L-E.T. HERMAN VON ROMPUY F'MALTA, FIL-KAMRA TAR-RAPPREŻENTANTI, VALLETTA, IL-HAMIS, 11 TA' LULJU 2013

Mr Speaker,

Sur President Von Rompuy,

ħbieb,

kollegi u mistednin distinti.

Irnexxielek tgħaqqadna llum għax f'din il-Kamra ċapċipa għal diskors wieħed ma tantx hija komuni u allura nibdew billi niringrazzjawk, anke wara dibattiti ta' tensjoni li kellna u jkollna hawn ġew. Hawnhekk, President, ġejt fl-oġġla istituzzjoni ta' pajjiż li jqis lilu nnifsu Ewropew, Mediterranju u Malti. Hadt pjaċir li fid-diskors tiegħek ħallejt kantuniera ċkejna għall-gżira ta' Għawdex li mhux ta' spiss tisemma minn dinjitarji barranin.

Sur President, f'din il-Kamra għandna ftit uniċità wkoll għaliex kemm jien, kemm id-Deputat Prim Ministru tiegħi, kemm il-Ministru għall-Finanzi tiegħi kif ukoll il-Kap tal-Oppożizzjoni kollha ġejjin minn ħidma f'istituzzjoni Ewropea, il-Parlament Ewropew. Naħseb li lkoll kemm aħna l-ewwel darba li dħalna f'din il-Kamra ħadna qatgħa bit-tul tad-diskorsi u bil-proċeduri kemxejn differenti mill-mod spedit kif imdorrija jsiru fi Brussell. Madankollu, hawn ġew jidher, fil-mod ta' kif jorganizza ruħu dan il-Parlament, il-mod vibranti u aġli ta' kif pajjiżna jimxi 'l quddiem. Għandna ekonomija li mxiet matul is-snin, taħt kull Gvern, u hemm impenn sħiħ li fir-regoli u fir-rispett sħiħ tal-qafas Ewropew inkomplu nkabbruha, inkomplu niċħdu l-aspettazzjonijiet, inkomplu immorru kontra l-kurrent u ngibu riżultati aħjar milli nies oħra jistennew.

Sur President, f'dan kollu għandna linji ċari. Aħna rridu, u huwa fl-interess tagħna, li l-governanza Ewropea, speċjalment taż-Żona Ewro, tkun waħda b'saħħitha. Dan huwa fl-interess sħiħ tagħna, biss nemmnu li hemm bżonn ta' bilanċ bejn dan l-interess ta' governanza u s-sovranità nazzjonali tal-pajjiż fejn id-deċiżjonijiet, b'mod partikolari dwar it-tassazzjoni, jibqgħu jittieħdu f'din il-Kamra, ċkejna u kbira fl-istess ħin, ta' dan il-pajjiż ċkejken u kbir. U din hija l-linja li nemmen li qed nieħdu b'rispett lejn l-identità Ewropea tagħna u b'rispett lejn il-mandat demokratiku li dan il-Gvern, u kwalunkwe Gvern ta' qabel u kwalunkwe Gvern li ġej, kellu, għandu u jibqa' jkollu.

Sur President, kif għedt sewwa inti, l-isfida ewlenija li għandu pajjiżna, mil-lat ekonomiku iżda wkoll soċjali, hija dik tal-enerġija. Is-sitwazzjoni tal-qafas tal-enerġija f'pajjiżna hija waħda li għandha bżonn titjib drastiku. It-titjib drastiku se jsir. Il-pan tagħna – kif tkellimna ftit tal-ħin ilu – qiegħed isir u qiegħed isir fil-ħin, u se jwassal biex iħaffef il-piżziet li semmejt int minn fuq il-familji iżda wkoll se jagħmel l-ekonomija tagħna aktar kompetittiva u għalhekk iwassal għal tkabbir ekonomiku. U għaliex hu importanti t-tkabbir ekonomiku? Għax mingħajr dan it-tkabbir ekonomiku ma nistgħux nilħqu l-miri l-oħra tagħna li aħna marbuti – m'aħniex marbuti b'nofs qalb imma marbutin b'mod konxju – li nosservaw fost l-oħrajn għaž-Żona Ewro, fost l-oħrajn għat-

tnaqqis tad-defiċit tagħna. Nemmu li l-ebda programm għat-tnaqqis tad-defiċit ma jista' jkun sostenibbli għat-tul mingħajr tkabbir fl-ekonomija. U dan huwa dak li nappellaw u l-mod ta' kif nargumentaw fl-istituzzjonijiet Ewropew. Hemm bżonn li l-Ewropa żżomm ir-riedni għad-dixxiplina fiskali, iżżomm ir-riedni biex kulhadd iżomm mar-regoli, iżda hemm bżonn li dawn ir-regoli jibqgħu jkunu u jsiru aktar flessibbli li jaraw li t-tkabbir ekonomiku ma jkunx il-vitma ta' dan kollu.

Sur President, illum it-taħdidiet tagħna seħhew f'kuntest li kulhadd jaf; il-kuntest tas-sitwazzjoni li għandna madwarna fil-baħar Mediterran, il-kuntest tal-wasliet dejjem jizdiedu ta' immigranti fuq ix-xtut tagħna. Waqt li qegħdin nitkellmu l-forzi tagħna qegħdin iħarsu lejn 500 persuna oħra li bħalissa qegħdin jaqsmu l-Mediterran, li flimkien ma' pajjiżna oħra qegħdin naraw li nagħmlu monitoraġġ tagħhom. Din hija tragedja umana fejn dan il-poplu, ikolli nistqarr, iħossu abbandunat. U għedtlek, u tkellimt miegħek, u sibt bniedem – tgħallimt insir nafek ukoll matul l-erba' xhur li għaddew – li lest li jisma'. Inkun qed nonqos li ma ngħidlekx, kif diġà għedtlek, dan is-sentiment li hawn fost il-poplu tagħna, jiġifieri li tħallejna waħedna. Sewwa għedt int li kien hemm flus li ġew ivvotat. Sewwa għedt int li saru proċeduri imma kif għednielek, ma naħsbux li hija kwestjoni ta' flus. Il-flus jgħinu, merħba bihom, imma hija kwestjoni ta' *effort* aktar koordinat, soluzzjonijiet illi hemm bżonn.

Sur President, aħna s-solidarjetà bqajna nagħtuha. Bqajna nagħtuha anke meta għollejna lehinna biex lehinna jinstema', biex din it-tragedja li donnu kważi kienet qed tintesa, anke mill-mezzi tax-xandir internazzjonali, fl-aħħar xi hadd jerga' jinduna li t-tragedja hija ta' kuljum. M'għandhiex tindara u m'għandhiex tiegħu l-ispazju ta' aħbarijiet oħra għax din hija l-aħbar. L-aħbar mhijiex il-banek fil-periklu li jfallu. Kemm konna aġli, kemm għaġġilna bħala Ewropa, u sewwa għamilna, biex naraw li jekk kien hemm banek li qegħdin iċedu nsalvawhom. Kemm irridu nkunu aktar aġli meta naraw li hemm nies li qegħdin iċedu, nies li qegħdin jегħrqu biex mhux biss insalvawhom fizikament imma naraw li s-sitwazzjoni qed tiġi indirrizata fl-origini tagħha.

Sur President, din il-Kamra, fiċ-ċokon u fil-kobor tagħha, uriet dak is-sens ta' solidarjetà anke meta forsi kien aktar faċli li nintreħew ma' mewġiet oħra bħal meta giet il-kriżi Griega, meta ffaċċjaw kriżi finanzjarja pajjiżi oħra. Din il-Kamra b'unanimità – u nissuspetta li fl-ebda pajjiż iehor tal-Unjoni Ewropea ma ġara hekk – ivvotat favur li ngħinu nies li lanqas biss nafu, li nagħtu minn flusna, għax emminna fil-valur tas-solidarjetà. B'kollox tajna 3% tal-GDP tagħna. Fl-Ewropa m'hawnx pajjiż iehor li l-kont tiegħu għal dawn il-proċeduri ġie daqstant għoli. Imma għamilnieh b'konvinzjoni. U dan huwa mertu ta' kulhadd f'din il-Kamra. Sur President, għalhekk imbagħad il-poplu jħossu abbandunat.

Issa huwa l-mument li aħna għandna bżonn l-għajnuna. Għandna bżonn l-għajnuna aħna biex inkunu l-vuċi ta' min m'għandux vuċi imma għandna bżonn l-għajnuna aħna għax qegħdin ngħidu li waħedna ma nistgħux naslu. Sur President, kif forsi tgħallimt jien m'iniex tip ta' persuna li se niġi nilmenta mingħajr ma noffri soluzzjonijiet. Nifhem il-limitazzjonijiet li għandu l-uffiċċju tiegħek u nifhem l-argumentazzjoni li għandhom pajjiżi oħra iżda se nkomplu nsostnu li hemm bżonn solidarjetà aktar ċara u konkreta mill-pajjiżi shabna tal-Unjoni Ewropea. Nifhem wkoll iżda li ma nistgħux nieqfu hawn u għalhekk illum stess ġejna b'soluzzjonijiet oħra, soluzzjonijiet li ma jirrikjedux flus, ma jirrikjedux illi wieħed jitlob lil haddiehor jerfa' dak li mhuwiex tiegħu, imma

soluzzjonijiet fejn għarna flimkien *partner* kruċjali tagħna bħala pajjiż u bħala Ewropa, jġifieri l-Libja, biex flimkien nitkellmu dwar kif se nimxu 'l quddiem.

Sur President, naħseb li bħali rajt, forsi għall-ewwel darba f'ħafna snin, ir-rieda ċara tal-Gvern Libjan li bil-preżenza tad-Deputat Prim Ministru tiegħu biss, li ġie apposta sabiex inkunu nistgħu nibdew nifthu dan il-bieb, u bil-proposti konkreti min-naħa tagħna u min-naħa tal-Gvern Libjan, kif nistgħu nimxu 'l quddiem biex verament insibu soluzzjoni li tkun aktar dejjiema u li ma titfax pizijiet fuq nies li diġà għandhom bizzejjed pizijiet.

Sur President, jien nirringrazzjak talli fhimtana. Nirringrazzjak talli għedtielna u għedt pubblikament li r-riħ fejn qed jimbotta dawn is-soluzzjonijiet inti se tagħmlu tiegħek u se tibda tesplora dawn l-opportunitajiet. Aħna se nkomplu nagħmlu l-parti tagħna, se nagħmlu l-parti tagħna flimkien mal-Libja li aħna nsostnu li mhijiex parti mill-problema, anzi għandha tkun parti mis-soluzzjoni. Nhar it-Tnejn li ġej, flimkien mal-Prim Ministru Taljan, se nkun f'Ruma biex inkunu nistgħu nkomplu nitkellmu, fost l-oħrajn, dwar kif ningħaqdu aħna f'nofs il-Mediterran, il-ħbieb tagħna min-naħa ta' isfel u l-ħbieb tagħna fuq in-naħa ta' fuq biex nixprunaw, anke bl-għajnuna tiegħek minn Brussell, modi ta' kif din il-problema ma tithalliex tegħreq fil-globalizzazzjoni tal-indifferenza kif issa hija l-frazi tant pungenti u famuża li poġġa l-Papa quddiemna.

Sur President, se ssib fina, u tkompli ssib fina, *partners* raġonevoli, *partners* li lesti li jgħollu lehenhom fejn hemm bżonn, *partners* li lesti li jifthiemu iżda mhux lesti li joqogħdu għal kollox. Se ssib fina *partners* li se jkun qegħdin madwar l-istess medja mingħajr sens ta' inferjorità u li jgħidu fejn jaqblu, fejn ma jaqblux u allura magħna tkun taf fejn qiegħed. Sur President, huwa f'dan il-kuntest li ħadt pjaċir ħafna li inti semmejt, u ddedikajt tant ħin, is-sitwazzjoni tal-ġirien tagħna fin-naħa ta' isfel tal-Mediterran; is-sitwazzjoni fl-Afrika ta' Fuq, it-tensjonijiet, il-fatt li d-dinja tal-Punent forsi għadha ma fehmitx sewwa s-sitwazzjoni ta' dawn sħabna u forsi qed tipprova timponi affarijiet minflok tisma' l-karba.

Sur President, huwa sintomatiku li llum inti qiegħed hawnhekk u qiegħed tifhimni permezz ta' interpretu filwaqt li kieku hawn ħbieb tagħna min-naħa ta' fuq tal-Afrika aktarx lanqas għandhom bżonn dak l-interpretu. Minnha nnifisha l-idjoma tagħna hija l-kultura tagħna, il-karattru tagħna, l-identità Mediterranja tagħna, u l-impenn tagħna se jkun li aħna bħala Mediterranji se nibqgħu naħdmu u mhux inkunu passivi, anzi nkunu attivi ħafna biex naraw li l-Ewropa ma tinjorax lill-Afrika ta' Fuq. Din se tkun ukoll – aħna nipprovaw nibdew naħsbu ftit kmieni – waħda mit-temi tagħna għall-Preżidenza tal-2017. Hija xi ħaġa li qegħdin nipprovaw nippreparaw għalina mhux biss bħala Gvern imma wkoll bħala poplu fejn se nipprovaw norbtu flimkien l-aħjar elementi ta' dan il-pajjiż. Illum il-ġurnata għandna anke Segretarju Parlamentari li qiegħed biss fuq dan il-qasam fi ħdan Ministeru li qiegħed biss fuq il-qasam tal-affarijiet Ewropej.

Dan huwa l-impenn tagħna, Sur President. Nirringrazzjak mill-ġdid talli qed insibu fik *partner* li nistgħu nafdaw. (Onor. Membri: *Hear, hear*)